

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library
City.

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII.

Ч. 116 (1634).

СУБОТА, 26 ВЕРЕСНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 26, 1931. No. 116 (1634). VOL. XIII.

ПОДІЇ В МАНДЖУРІЇ ПРИБИРАЮТЬ СЕРІОЗНИЙ ХАРАКТЕР

Японсько-китайський конфлікт виявив, що небезпека війни існує поміж всіх заповідей зі сторони імперіалістів, що ніяка держава її не хоче. — Китайські імперіалісти не висилають своєї армії проти наїзників, а концентрують її на фронті боротьби проти китайської Червоної армії.

НАНКИН, Китай, 22 вересня. (А.П.) — Сьогодні відбувся тут масовий протестатський мітинг проти окупованія японськими військами південної Манджурії. Голова нанкінського уряду, Чан Кай-Шек, заявив, що коли Ліга Націй і ті держави, що підписали пакт Келого, не мають сили підтримати справедливості між Китаєм і Японією, то націоналістичний уряд є готовий рішитися на "остаточну і найвищу боротьбу".

"Я поведу армію і ціле населення", заявив Чан Кай-Шек, "до боротьби за врятування нашої раси. Я їду на фронт і, коли цього буде вимагати потреба, наложу своєго голову разом з іншими патріотами".

З Кантону надійшли вісті, що повстанчий уряд заявив своє бажання помириться з Нанкінгом і поставити спільний фронт проти Японії.

В депешах з Лондону і Вашингтону немає нічого потішального для нанкінського уряду. Китайські дипломати кажуть, що відношення британського і американського урядів в справі кроку японського уряду є холодні, а навіть цинічні. Китай предпоставив цілу справу Лідзі Націй, але нарікає, що її сила є обмежена.

Ліга Націй скликала конференцію.

Ліга Націй скликала сьогодні конференцію з представників Китаю і Японії, як також і з представників більших європейських держав. На конференції будуть обговорювати справу негайного відтягнення японських військ із спірної території.

З огляду на те, що Сполучені Держави підписали пакт Келого, Ліга Націй вирішила, що звіт з нинішньої конференції треба вислати американському представникові в Женеві, Г. Вилсонові. Таким способом Ліга Націй передає "чуже запрошення", щоб Сполучені Держави "зацікавилися" справою Далекого Сходу і допомогли своїм впливом помирити спірні сторони.

Китайський представник домагався, щоб Японія негайно відтнула свої війська із зайнятої території, але японський представник сказав, що дискусію над цим питанням треба відложити, доки він не дістане дальших інструкцій від свого уряду.

Японський уряд маніпулює.

Депеша з Шангаю від 23 вересня говорить, що небезпеку негайного втягнення Радянського Союзу до непорозуміння між Китаєм і Японією відвернено сьогодні, коли японці вирішили не займатися Харбіном.

Японський уряд постановив правдоподібно зробити манджурську кризу питанням між Китаєм і Японією, не бажаючи ніякої інтервенції з боку Радянського Союзу, Ліги Націй і тих держав, що підписали про-

тивоєний пакт Келого.

Хоч японський шеф воєнного штабу в Манджурії видав був приказ зайняти Харбін для "охорони тамошнього японського населення", то японський уряд був тої думки, що не треба ризикувати на інтервенцію зі сторони радянського уряду і видав розпорядження, що японське військо не сміє займати ніякої території поза Чанчунгом на північ.

Депеші з Харбіну доносять, що китайські війська почали евакуацію того міста, коли одержали відомість, що японці наступають на нього з Чанчуну.

Інші депеші з китайського жерела говорять, що радянський уряд мобілізує своє військо на границях північної Манджурії.

Китай не хоче "гіркого хліба".

Китайський націоналістичний уряд відмовився прийняти 4,000 тонн поживи, яку Японія вислала для потерпілих від пожеви китайців.

"Це був би дуже гіркий хліб для потерпілих від пожеви з огляду на акцію наших мілітаристів", заявив Т. В. Сун, китайський міністер фінансів в своїй телеграмі до японського барона Фукао. "Коли Китай навістила катастрофа і 10,000,000 населення гине з голоду, ви рішилися завдати нам удар і тим самим закрити собі з гуманітарних почувань вашого народу".

Літвінов конферує з японським амбасадором.

Депеші до Асоцієтєд Пресс від 23 вересня повідомляють, що Кокі Гіроа, японський амбасадор в Москві, відбув конференцію з М. Літвіновим, народним комисарем закордонних справ. Конференція тривала до пізньої ночі вчора і на ній правдоподібно обговорювалося справу подій в Манджурії.

Радянський уряд протестує.

Новинарська агенція Ренго Нюс подає вістку з Харбіну від 23 вересня, що радянський генеральний конзуль Орлов вислав ноту до японського генерального конзула в Харбіні, звертаючи йому увагу, що заняття японськими військами міста Кванченце в Манджурії, паралізує залізничний рух на Східно-Китайській залізничній лінії. В ноті питає радянський конзуль, які кроки японський уряд думає підприняти, щоб направити положення.

Кванченце лежить недалеко Чанчуну, північної границі Південно-Манджурської Залізничної лінії, якою оперує Японія і яка мала бути причиною теперішнього конфлікту в Манджурії. Східно-Китайська Залізниця, яка є під спільною контролею радянського і китайського урядів, сходиться з Південно-Манджурською Залізницею в Чанчуні.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Безробітні пригадують урядові його обов'язки зглядом голодної маси

Комітет Зажалень Краєвого Товариства Безробітних у Вінніпегу малює перед провінціальним міністром публичних робіт жалюгідне положення голодних дітей і жінок безробітних. — По кілька днів ці діти не бачили хліба в хаті, бо їхнім безробітним батькам міська влада відмовила всякої допомоги. — 40 дітей і 11 жінок лишено на коридорі всередині парламентарного будинку, доки уряд не заопікується ними. — Всі двері обложено пікетчиками, щоб уряд не приказав поліції викинути їх назовні.

ВІННІПЕГ, Ман., 23 вересня. — "Обов'язком уряду є подбати про голодних жінок і дітей робітників, які не мають праці, і яким місто відмовило реліфу".

Так заявив комітет зажалень Краєвого Товариства Безробітних у Вінніпегу провінціальному міністрові публичних робіт в уряді-Брекена, В. Р. Клобові.

Поверх 2,000 безробітних у Вінніпегу влаштували демонстрацію до парламентарного будинку, на чолі якої йшов комітет зажалень Краєвого Товариства Безробітних. Комітет зажалень привів до парламенту 11 жінок і 35 голодних дітей, оставив їх на коридорі всередині будинку і сказав Клобові, що ними має заопікуватися провінціальный уряд.

Діти були у віці від 6 місяців до 14 років і належали до 19 різних родин. Члени комітету зажалень, т.т. О. Т. Вудс і Дж. Стюарт, заявили урядові, що діти і жінки остануться в будинку так довго, доки уряд не забезпечить, що візьме їх на свою відповідальність. А щоби уряд не викинув їх з будинку при помочі поліції, то робітники заявили, що будуть пікетувати парламентарний будинок.

Тов. Вудс заявив, що Краєве Товариство Безробітних відкинулося до всіх робітничих організацій у Вінніпегу, щоб вони зміщили ряди пікетчиків. При кожних двох парламентарного будинку поставлено групу пікетчиків. Комітет сказав Клобові, що уряд не подбає негайно підняти кроки заопікуватися голодними жінками і дітьми, то Краєве Товариство Безробітних відкриє кухню на площі перед парламентом, щоб можна було дати харчі пікетникам, жінкам і дітям. Одночасно замовлено досить матерії, як і будуть служити за їм, коли на це покажеться потреба.

Провісціальный уряд Брекена розставив велике число

поліції знадвору і всередині. Комітет зажалень заявив Клобові, що деяким присутнім жінкам і дітям місто відмовило реліфу, а деяким зовсім не давало, хоч вони кілька разів ходили до міської влади.

В 1.30 годині пополудні біля чотирьох дверей парламенту розставили пікетчики по 100 чоловіка або і більше в кожній групі. Міністер Клоб скомуникувався з офісом міського "соціального добробуту", щоби якийсь цієї неприємної для нього справи позбутися.

Делегация сказала Клобові, що деякі з цих дітей через кілька днів жили на черствім хлібі і воді. Інші знову мусіли долатися мукою, яку розколочували з водою.

Такі події мають місце у Вінніпегу тоді, коли міська влада на чолі з мейором Вебом, провінціальный і домініальный уряди давно вже проголосили, що починаються в місті роботи, до яких візьметься щонайменше 9 тисяч безробітних. Годують голодних робітників різними об'їнками, розписуються про "добробут", що десь там скрився за вулком вулиці, а тимчасом голодні діти не бачать хліба по кілька днів. Однак зараз безробітні перестають вірити в солодкі об'їнки канадської буржуазії і беруть справу свого життя у власні руки.

РІЗНІ ВІСТІ

ФІНАНСОВА КРИЗА В ЛІДЗІ НАЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 19 вересня. — Фінансова комісія Ліги Націй заявила на вчорашнім засіданні Зборів Ліги, що світова фінансова криза дійшла до небувалих розмірів і "правдоподібно буде дальше розгортатися і загострюватися".

Ввиду цих відносин в цілком капіталістичнім світі комісія пропонує, щоб всі установи Ліги Націй зменшили свої бюджети, бо не вистарчає фондів навіть на продовження роботи цих установ до кінця цього року.

КАПІТАЛ В КАНАДІ.

ОТТАВА, Онт., 18 вересня. — Бюлетень, виданий статистичним бюро домініального уряду, сповіщає, що на 1,280 індустріальних підприємств в Канаді, які належать до закордонних капіталістів, 1,071 підприємств є власністю капіталістів Спол. Держав. Усього американського капіталу, інвестованого в Канаді, є \$3,500,000,000, а капіталу британського є на \$2,200,000,000. Канадські капіталісти мають інвестованих \$11,500,000,000, або 65 відсотків усього капіталу, інвестованого в Канаді.

БАНКОВНИЙ КРАХ.

—ОПЕР СЕНДОСКІ, О., 19-го вересня. — В поблиській місцевості Кері заклався вчора Фірт Нейшенал Бенк. Останній звіт банку виказував біля \$298,398 доларів.

ПРИПІНЯЮТЬ ВИПЛАТУ БРИТАНСЬКИХ ПЕРЕКАЗІВ.

ЛОНДОН, 23 вересня. (К.П.) — Британський головний почтамейстер видав сьогодні розпорядження, на основі якого британські поштові перекази (молні ордерс), видані після 22-го вересня, не будуть платні в Канаді.

АМЕРИКАНСЬКА ПШЕНИЦЯ ДО БРАЗИЛІЇ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па., 23 вересня. (А.П.) — Британський тигаровий корабель "Гленворт" відплив сьогодні з транспортом 268,253 бушлів американської пшениці до Ріо де Жанейро. Це перший транспорт американської пшениці до Бразилії на основі недавно заключеної угоди між Бразилією і Злученими Державами за посередництвом федерального "фермерського борду". За цю пшеницю Бразилія вишле Сполученим Державам умовлену кількість кави.

УПАДОК ПАНА СУДДИ.

ЛЕНКЕСТЕР, Н. Г., 19 вересня. — Ері С. Оакс, член найвищого стейтового суду в Нью-Гемпшир, позбавив себе вчора життя в кілька годин після того, як його заставлено до резигнації з того становища. Минулої неділі в містечку Милтон суддя був арештований поліцією на оскарження, що в п'яному стані їхав автомобілем і загнав в телефонний стовп. Це й було відтак причиною резигнації і самовбивства.

ПОБИЛИ ФАШИСТІВ.

ГЛЕСГОВ, Шотландія, 20-го вересня. — Сер Освальд Мослі, провідник нової (фашистської) партії, був побитий сьогодні камінням, як перед масою 40 тисяч народу пробував пояснювати, чому він виступив з партії праці. Кольох його сторонників покалічено, а він самий дістав по голові.

НАСЛІДКИ РЕЛІГІЙНОГО ФАНАТИЗМУ.

НЬЮ ЙОРК. — Робіна Марено, італійська жінка, в четвер минулого тижня кинула своє 9-літнє дитинку з пятого поверху свого помешкання при Іст вулиці ч. 123, відтак збігла на долину і, впавши навколосіки при мертвм тілі дитини, голодною молилася. Полісменові, що прибув на місце нещасного випадку, заявила, що мала такий наказ від "самого бога". Жінку, що очевидно попала в релігійне божевілля, відставлено до шпиталю.

ВІН БИ ІХ ПОТОПИВ.

Один з консервативних послів в британському парламенті, з приводу бунту британських моряків, сказав так: "Я в ніякому разі не пішов би на уступки бунтівникам. А коли б вони не послушали мене, то я би приказав їти в Скапа Флов і потопити їх так, як потоплена була німецька флотія". Цікаво, кому той посол "приказав би їти"? Ледви, чи його прикази в данім разі мали б якусь вагість, і чи матроси не приказали ї йому піти там, де німецька флотія?

ЗІРВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ В ЕСТЕВАНІ ЗАГОСТРИЛО СТРАЙКОВУ БОРОТБЬУ

ЕСТЕВАН, Саск., 23 вересня. (К.П.) — Переговори страйкуючих майнерів в цій околиці з власниками майнів не довели до бажаних наслідків. Майновласники кинули визов провінціальному і домініальному урядам. В довгих телеграмах до М. А. МакФерсона, генерального правника Саскчевану, і до сенатора Робертсона, федерального міністра праці, вони домагаються, щоби до Естевану вислати сильні загоони поліції для охорони життя і майна, бо майновласники мусять негайно пустити в рух майни.

Конференція, що мала відбутися сьогодні вечером між майнерами і майновласниками, на якій мав бути представник федерального уряду, не відбулася. Майновласники заявили, що вони згодяться на конференцію тільки тоді, як на ній не буде піднесене питання про юнію (Майн Воркерс Юніон оф Канада) і майнери повернуть

негайно до праці, а всі зажалення залишать для інвестиції королівської комісії, яка вже є назначена.

Поверх 200 чоловіків і жінок зібралися в середу пополудні коло муніципального офісу в Бінфейт і домагалися реліфу. Ріф муніципалу Дж. Гил заявив делегации, що не дасть ніякого реліфу страйкуючим майнерам і радив їм повертати до праці та чекати на слідство.

З повищої новинки до капіталістичної преси видно, що майновласники постановили здавати страйк майнерів при помочі поліції, яку саскчеванський і домініальный уряди без сумніву вишлють до Естевану, щоби пустити в рух майни, бо зараз осіб і компанія має замовлення на вугілля. Зараз більше, як будького передтим, всі робітники Канади повинні поспішити з допомогою страйкуючим майнерам в Естевані.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІ МОЖЕ ПОШИРИТИСЯ НА ВЕЛИКУ СКАЛЮ

СІДНІ, Н. С., 23-го вересня. (К.П.) — Коли 12,000 майнерів 26-го дистрикту (Нова Скошія) планують вийти на страйк в симпатію до 950 майнерів, які страйкують зараз в Флоренс майні, то вони роблять це без відома юнійної езекутиви. Таке сказав юнійний президент Д. В. Морисон сьогодні вечером, опроекдаючи всякі погрози, що юнія має на цілі підняти подібний крок.

"Я нічого про щось подібного не чув", сказав Морисон, додаючи, що він ще раз хоче підчеркнути, що юнія нічого подібного не думає робити. "Ми сподіємося мати щось дефінітивного при кінці тижня", заявив дистриктовий президент юнії, говорячи про страйк в Флоренс майні, де майнери є на страйку від понеділка, бо компанія відмовилася усунути заступника формена.

Компанія заявила становище, що вона готова дискутувати над справою заступника формена тільки тоді, як майнери повернуть до праці на основі умовин теперішнього контракту, в яким є певні застереження щодо погодження непорозуміння. Становище, яке заявив дистриктовий президент юнії, Морисон, ще раз стверджує, що лідери реформ, трейд-юній завжди запрошують робітників босам, що вони є найбільшими скебами вчасі різних страйків, і що робітникам місце тільки в бойових трейд-юніях під прозвудом Воркерс Юніті Ліг.

НЕМАЄ ВИГЛЯДІВ НА ШКОРЕ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАЦІ В СІПІАРСЬКИХ ШАПАХ

КЕЛГАРІ, Алта., 23 вересня. (К.П.) — Мейор міста Келгарі, Едлі Дейвисон, отримав листа від прем'єра Бенета, в якому пишеться, що немає великої надії на те, щоби сіпіарські шапи в Канаді відновили працю в скорім часі. Тон Бенетового листа каже догадуватися, що шапи будуть закриті довгий час.

Бенет говорить в своїм листі, що сіпіарська компанія була примушена замкнути свої шапи в Монреалі, Вінніпегу, Келгарі і Бенкувері, бо її доходи зменшилися до того ступня, що не було чим платити процентів від позичених грошей. Одночасно прем'єр заявив, що "минулого року компанія помогла нам в безробіттю в той спосіб, що видала на різні роботи поверх 11 мільйонів доларів". Компанія не замикала шапи, бо думала, що світове положення поліпшиться. Цього року шапи були отворені в кілька тижнів довше, як було

ШЕ ОДИН БАНК ЗАМКНУВ ДВЕРІ.

ПІТСБҀРГ, Па., 21 вересня. — Сьогодні замкнув свої двері Бенк оф ПітсбҀрг, якого майно виносило \$53,343,953. Був це один з найстарших банків в цій місті, заснований 1810 р.